

הַלְבּוֹת שֶׁבֶת סִימָן שְׁדָם

ביוראים ומוספטים

המשנ"ב שם 'מן הרואין', וכן כתוב הגראי"ש אליליב (תורת היולדות פ"ב ה'ע ב') שמעיקר הדין אין היולדת חייבת להומצא בשבת בקרבת בית החולים, ואף שיש שום הלידה יהיה בשבת, אכן מי שעושה כן טובא עליה ברכה.

ונמה שכותב בשעה"צ באן שਮוחיב להכין את המלאכה קודם השבת, ביאר החש"ב (שם) שכן בין שודאי יצטרך לחל אחר קר את השבת, חייב להכין את צרכיו מערב שבת.

[ביה"ל ד"ה מצמצמת]
דאפשר שיגצל עלי-קדרה מחולול שבקת^ט).

(10) וחילוי שבמישר יום השבתandi יצטרכו לחילול עליו את השבת, האם מותר לחילול את השבת מיד בתחילת השבת או שציריך להמתין עד שייצטרכו לחילול עליו את השבת, ראה מה שבכתבנו לעיל (ס"י שחכ"ס ק"ט).

וניתו שצרכיהם לשוטו בשבת, ואפשר לחתותו סמוך ליעיאת השבת על ידי זה לא יצטרכו להרבות בחילול שבת בדברים שצרכיהם לעשות לאחר הניתוח, ראה מה שבכתבנו לעיל (שם ס"ק לה).

וחולוה שיש בו סבנה, שאם נתיר לו לאכול מיליל يوم כיפור פחות מהישועה, יוכל להשלים את הצום מביל' שציריך לאכול שעור שלם בכת אחת, אבל אם ימתין ויעוט עד למחרת יצטרך לאכול יותר מהישועה, בספר קול סופר (בסוף הספר עמי' קיד) הסתפק בזה, ובשות' אגדות משה (או"ח ח"ד סי' קבא) כתוב שיש להאכילו כבר מליל יום כיפור פחות מכשייער. ומайдך הגראי"ש אליליב לאכול לאחר מוכן שעור שלם בהתיhor, שכן שיכול שציריך לאכול עד למחרת, אם כן אסור לו לאכול עד שעת ההיתור אף חזי שיעור שאסור מההתורה, שהרי בכל שעה שמתענה מקדים מוצאות עניין.

ולענין יום טוב של בערב שבת, ובשבת יהיה איזה עניין של פיקוח נפש ויהיו צרכיים לעשות עbor זה המלאכה, האם להקדים ולעשות את המלאכה כבר ביום טוב של דין שבת, כתוב בהרחב דבר על העמק דבר (במדבר יז יב) שטוב להקדים לעשות המלאכה כבר ביום טוב. אבל אם לא ברור שיהיה צריך לעשות את המלאכה, טוב להמתין עד שבת שמא לא יצטרכו כלל לעשות את המלאכה. מאירך, בשות' אגדות משה (או"ח גז סי' טט) כתוב שכן לעשות את המלאכה ביום טוב, ואיך שווים טוב כל שבת, שכן שעכשיו אנו מצב של פיקוח נפש, יש להמתין עד הזמן שהיה חייב לעשותו מושם פיקוח נפש, וכן הורה הגראי"ש אליליב (שם).

[ביה"ל ד"ה אפלן]

ולענין פפלן, גראה לעגיות דעתך לך ב'תנ"ה בז'ו^ט).

(11) וכן שצלצורך זה יצטרך לטלטל את הטלית והתפליל מוחן לתחים, ולענין שופר של מצווה מצינו במסנה (ראש השנה פ"ז מ"ח) שכן מעבירים עליו את התוחום, ביאר הגרש"ז אויערבך (שולחן שלמה ס"ק ב') שכן שהוא עצמו מותר לו לצאת מחוץ לתחים, ממנונו נגרר אחריו גוףיו ויכול להוציאו גם את חפצי, סיטים, שצ"ע בדבר זה.

[משנ"ב ס"ק ז]

שאינו רשאי להשתקר מ█████ה יותר^ט) וכיו', אסור לו למקחר לעשות מלאכה עד שיכלה מה שיש לו [תו"ש^ט].

(4) ובוגר מלאכה שבפעולה אחת שעושה מריחת יותר מכדי פרנסתו של אותו יום, כתבו הפתחה הדבר (ס"ק ח) והקב' החחים (ס"ק ז) שモתר לו לעשות אפילו יותר מפרנסתו של אותו היום, ורק שלא יעשה עוד מלאכה עד שייכל כל מה שיש לו.

וכשהולך במדבר חדש ניסן ורוצה להרוחה יותר כדי שיוכל לקנות מוצות לפסתה, הסתפק הגרא"ן קרייז (חו"ט שני ח"ד פ"ז סוף ס"ק א) אם מותר לו.

(5) והוסיף התוספת שבת (ס"ק ב), שאפילו אם עשה במזיד יותר מכדי פרנסתו, מותר לו לאוכל למחורתה, ואך שבושאע לעיל (ס"י שיח ס"א) כתוב שהமבשל במזיד אסור לו לאכל את התבשיל לעולם, שניה הדין כאן, שהרי אם נאסר עליו יצורך למחרת לעובד כדי פרנסתו, ומה ההבדל אם עובד היום או מחר.

[משנ"ב ס"ק ט]

רק שבת דרבנן אסור לעשות ביום השכיבי של^טו).

(6) והטעם שבכל ששת הימים מותר לו לעשות איסור דרבנן, כתוב השו"ע הרב (ס"א) בביאור דברי המג"א (ס"ק ב). מושום שככלפי כל יום זה ספק דרבנן שהדין להקל, אבל ביום השכיבי שלו כיוון שהל עליו שבת מדורי ספרדים, אסור לו לעשות אפילו איסור דרבנן, וכמו ביום טוב שני של גלויות שהוא גם ספק, ואיסור לעשות בו אפילו איסור דרבנן.

[משנ"ב ס"ק יא]

ביום שמעין ליציאתו^ט וכיו', דלקא מקלע לה שירה ונפק בערך שבת^ט).

(7) ואך אם הוא נזהר תמיד שלא לצאת בערב שבת, כתוב בשור"ת מהר"ם די בוטון (ס"י נח, צוין בשער תשובה) שלא פלוג חכמים ואסרו לבולם את יום התשיעי, אמנם העורך השלחן (ס"ב) כתוב שגם יודע בבירור שוגם בערב שבת לא יצא, מותר לו לעשות מלאכה גם ביום התשיעי, וכן לעלם.

(8) ואם באותו יום יכול לעשות מלאכה רק ליוםיים או שלשהימי' השבוע, כתוב הקי' החחים (ס"ק כד) שתחילה עליו לשmeno ליום השבת של, כדי שלא יצטרך לעשות בו מלאכה, והשאר ליום ראשון של, וכן הלאה.

[שע"ז ס"ק ט]

מה'יב לתקין מלאכה מקדם כדי שלא יצטרך לטלל שבקת^ט.

(9) ולעשות מעשה בערב שבת כדי למנוע חילול שבת שהיה לו אחר כך בשבת בגל פיקוח נפש, הורה הגרש"ז אויערבך (שש"ב פ"ב ה'ע קד) ובשוו"ת מנחת שלמה ח"ב סי' טו אות ד) שאין חובה לעשות מעשה שיש בו טורח גדול עbor זה, והוסיף (בשש"ב שם), שמה שכותב המשנ"ב לעיל (ס"י של ס"ק א) שמעוררת שהגיעה לחודש התשיעי, שההוראי שתכנן את כל הדברים שצרכיהם לה, כדי שלא יצטרך לחילול את השבת אם יודען לידיתה בשבת, זה אינו אלא חומרא בעלמא, וככלשון

(ה) (ז) קדרי פרנסתו *ימצמצמתה, (ח) יומפר לילך בו בבל יום, (ט) *אפלו ביום שמקראש בז' ובן ימבר הופספּה ב'[*] ה'היה יודע ממן יום שציאabo, בגון שיזוע שהיומם יומם רבייע או יומם חמישין ליציאתו אבל איןנו יודע (י) באינו יום יציא, מפר לעשות מלאקה כל מה שירצה (יא) ביום שמנינו ליציאתו, שביום כזה יצא מאכיתו, דבודאי לא יצא בשבת. וכן ביום חמשה עשר ובימים עשרים ותשנים וכו' לעולמים:

שערית תשובה

[*]² בקיצור מילויים כהן יודע מכאן יום כו'. אין בשוויה מקרים די בטוניים טיפון נח דאך בקבאה גזעה מוגה כו' מילוי פשוטה, ושים בכך פשוט לחה לא האר בקהלאה שלשה הניס שיטקה ליציאה כוון אזן יונצן שלשה יימות קום שפה, ע"ש.

[View Details](#) | [Edit](#) | [Delete](#)

באור הלכה

איזון
 וְכֵן כַּבְשָׂנָה וְכֵן חֲמָת הַגָּדוֹלָה: (ט) וְמוֹהָה נוֹכֶל לִמְדָה בְּנֵמֶנוּ רְאָם גַּמְבָּה הַפְּמַשְׁלָה
 מִזְרָחָה כְּבֵב לְתִיכְנָן הַפְּלָלוֹת הַמְּדִינָה בְּגַעַן וְהָ:
 גַּזְבָּה דִּי שְׁתָּא הַלְּקָצִיקָם. (ח) הַחֲוֹזָה בְּסִימָן שְׁל. (ט) הַזְּוּעָר (ט) הַקּוֹצָר
 ט. (י) הַכּוֹבֵר בְּסִימָן וְהָ. (ט) הַשְׁוֹטָן בְּסִימָן שְׁכָא. (ט) הַקְּפָרָד בְּסִימָן
 רְגֵג וְרָדֵג וְרָנוֹ וְרוֹטָן. (ט) הַגְּנוּגָה בְּסִימָן שְׁמ., וְקָסִיפָּן שְׁכָה עַזְיף לָא.
 בְּסִימָן שְׁי. (ט) הַתְּהֻפָּר הַקְּרוּעָ בְּסִימָן שְׁמ. (ט) הַצְּדָקָה בְּסִימָן שְׁטָה.
 תְּ וְקַמְעָדָר בְּסִימָן שְׁכָא וְקַבְּיָה שְׁבָה. (ט) הַקְּשָׁרֶת הַקְּעַמְתִּיקְיָה בְּיַיִן שְׁמ.
 מוֹת. (ט) הַקְּתָהָה בְּסִימָן שְׁבָה. (ט) (ט) הַפּוֹתָב וְהַמּוֹתָק בְּסִימָן שְׁמ.
 רְגֵג וְקָסִיפָּן שְׁל. (ט) הַפְּהָה בְּפִשְׁלָשָׁן בְּסִימָן שְׁכָה וְקָסִיפָּן שְׁמ. וְעַזְיף בְּכַבָּה
 ז. זַיְגָר הַשְׁשָׁה אֲבוֹתָן מְלָאָכָות אֶבְרָאִיתִים וְעַמִּים פָּחָ בְּסִורָה סִימָן וְהָ: סְלִיק.

פרק ה'יטב

(ה) קרי פרטנותו. ואם יש לו לחם אסור לבשל כאן אין כאן פקוח גפש, ט:ז: (ב) אפליה. אקל שאר אסורי ורבנן אסור לו לעשotta, בקהאי גזע מונה בו מים השכיתו, ושם אין סעם להה לא האר בקהלאה רגמא"א וען במקרא"ם גלאגט"י בספר גראפ-ריגינה פינן לח: שלשה ימי שפחה ליציאה בין דין דין זיין ואין שלשה ימי שפה, ע"ש, וכן קמור וחציצה קאות שנקוטים פחת קובך שמיים מתפקיד הרץ וב' גדרות רשות שנות שלו.

[Home](#) | [About](#) | [Services](#) | [Contact](#)

משנה ברורה

דרכם היקמים הוא ימי חל, (1) זה מקורי קבוצה, דהיינו יום שבת מנבר לפכל הוא: (2) כדי פרנסתו מזחצמת. אבל יום נמי גאי, שאינו רושאי להשפר ממקורה יוחר(4). ואפלו ביום הששי שלו כדי להכין על יום השבעי שלו שלא יצונך לעשות בו מלאה, (3) גם-בן אסור, דשנא כיום הוא יום שבת ולמחר יהיה יום חל, ואיך יתחל בדרכו שיאנו נוגע לפיקוח נפש, אבל כדי פרנסה מקר, שוגע נפש, ועל-כן זה עדיף יותר ממשיעשה יום בו בצל יום לפיקוח נפש, וידיעך שבב ספק נפש, שאם לא עיטה מלאה ימות במפרק ברובע. ובידיעד הפיקוח נפש, ואלו למלמד מהה לענין איש האב שזכה לו משעם שבת בפקודתו. ונולד למלמד מהה לענין איש האב שזכה לו משעם הפיקודתו קורתוקה לעשות אויל קלאה דאוריתא, ווילע לשוטה זה בערך שבת קדש, ובנדייא קדיב בחשוטה בן קדי שי שלא צטרכן לפיקוד הפלל שבת. שבת קדש, ובנדייא קדיב בחשוטה בן קדי שי שלא קה לו פנאי בצל קיומ עד קיד וקמו שברני קשורותאין, אף שלא קה לו פנאי בצל קיומ שבא הא יום שבת המשמשות. שמאובק לו לעשות קפהלאקה לפקדר אף שבא הא יום שבת קדריא, שאנו הא מפרק לחיה וזה און עליון אורה, וזה שיאין פון טעה אה מאחלה שבת ברכונו בספק, ולא לחרוחה, דבקעגנינו האה שנוי ימים, וזה שיאין בן הכא דרכו יום אסור, מה נפזקאמעה פון קהה המעתעלת של שבת בימי השבעי שלו, בין-הו רק ספקא ררבנן: (ב') באיה יום יציא. ועל-כן אטורי לעשות פקח מלאה, קשא יציא ביום דרכיב להנימנו(¹⁰), והוא רב הימים חסמי חיל ואריך למילר בטר בכא, ומזה שאסטר במלאה שעשווה קדושה הוא נק לזרון געלאן דרכיש(¹¹), ומה שאסטר במלאה בבל יומ, אסף מיט דעשאחו רבען גאנטען, ואפלו גם גאנטען דיטים זה של שבת הוא בבל קבע גמור קראונראן ווינ קקחה על קחאה, קבל קקט מידי ספקא דאונטמא לא פאך, אספל לדעת קפאנ-אבקדים סקידרא לה ריום שביעי אסור אצלו אפלו בענינו שבתין קמו ביומ-יטוב שני, זהה רק לחייבא אבל לא תלקל, ואף דקיטויטוב שני פטור בס-תקפלין, וועשאורה דערker הפקנה נתנקןليل ישנאל קרי שלא בלאו להלול יומ-יטוב, וועשאורה

(*) והגה עד פין זה בירנו בערות השם במושעה ברורה כל קאבות-מלאות ב-**קיטס'טוב** גמור נלכד לענין מת דמ"ר להעתק בון קדי של באבו לולל ב-, וו' כת' ביד ובן עזker דברתונה בש' ואל פעשה, ומדוע, דקלא נתקע יומ-טוב שני אפלוי לדין דבקיין בקביעא זיניא, מה שאין פגעה ששבח יום שבת, לא אשׁו' ובנן קל פגעה אפלו לעזker מפקות קאובייא שנקע על יומות חלה. עוד יש סברא לתיבוב, דקלא פטור רשותה הא מאג'י שהם עצם אותן, ואם כן זו השינוי בו קלאתה לרופתו אין בו כהר נקלא מסדר לולר דקירות לבד הוא קפה, אך עקר קאות הווד רוקדוש-ברוחה הא שบท מקלאתנו ביזים השבעי והאה המכין שוכן שוכן. ואך לור דאמ'ן קל חוליה שיש בו קאה שפהך למל שבת תני'הubic בתפלין, ועל-רכז מושם דשובה שלאר קניין מלאות שאין עומדת לנו רופאות שכך בו שם אות, ואם-כן בכ' נמי בענינה, הרי זו פיו אם הא מטה-כח שאריך לו להרהור לרופתו קדי של' אמת ממדיך רוגב, ואך גם בס' כבצמץם, זה אינן, דבל' יום הואה גמ' גמ' אוון ועכבר מה שבעל מלאות לעשווון ועי' אסוט, מה שאין כהה, ששה אפלו יום שביעי זה לכל תקumes, דבל' יום הואה גמ' גמ' אוון ונבר קבושים נולקה; ואם אפשר רישאל שבתות אאותו יום, מה שאין כהה, אך כל קulos לא קרייא סקבא זו קל-כח, אך מפנ' עצם קראשין יש ליחסו, ואך בעט הפטלה של שבת לא נית' הקפלין קדי של' יהוה פרטני דסורי. ובגמ', דאי לאו קבי טרין הקברא דממדיך שהוא שבת בפה, שאינו ניניהם פפלין, להרהור שי של הכתובות ומהו' שבת גראב' שרא' שבת. בו בראת לערות דמיון:

שער הארץ

שאר עברות קחיב לחשות: (א) אגרא-ברבָּם: (ב) כן משפט מן רפוקים וכן שבת בר"ז: (ג) ומזה נוכל לומר בדמגנו דאם ונעה הקפה של
קורומפה מלאכה לאיש הנקה עשויה מתקנת ליום השבת בזמנים, קחיב לכך כי פלאקה מקודם כי שלא יצטרך לטלול השבחה⁽⁹⁾, ודורי הקפה של
לא ארכא שעשווה בויא גוון השבת וכו' וכן נוכל לומר מתקנת זו יפה ללבוט המאכליות עזניין זה.

(*) וראתה קצת באיצה מוקם נסרו [ויש כרבה יותר מפה שקריטים פא]. אך אגונה כדי ביצה לתעטוקם]. (נ) החרוש ביטמן של. (ג) הזרע ביטמן של. (ד) קביך ביטמן שם. (ה) הזרעה ביטמן שיש. (ו) קביבור ביטמן שיש. (ז) הטעון ביטמן שכ. (ט) פקבר קביך טיטמן שכ. (ט) הלש ביטמן שכ ואבצה. (י) קאוופה וכן מבלט ביטמן נהג וננד ונונ ורוח ורט. (ט) גאנז ביטמן שכ, וביטמן שכ עיף לא. (ט) המלפני ביטמן שכ. (ט) האזעב ביטמן שכ. (ט) מונ קושר והטפער ביטמן שי. (ט) מונ התופר והקורע ביטמן שם. (ט) האנד ביטמן שכ. (ט) המלפני ביטמן שכ. (ט) המלוח והמבעדר ביטמן שכ ואבץין שכ. (ט) המשרטט הקעתקי ביטמן שם. (ט) השוחות, גם זו שם בעניף ח ט. (ט) הטעפיט ביטמן שכ. (ט) המולח והמבעדר ביטמן שכ ואבץין שכ. (ט) האנטק ביטמן שכ עיף ו זביסין שכ עיף וח צוועד בקעה מקומות. (ט) הפלחה ביטמן שכ. (ט) הנטוב והמומק ביטמן שם. (ט) האמתק ביטמן שכ עיף ו זביסין שכ עיף וח צוועד בקעה מקומות. (ט) הפלחה ביטמן שכ. (ט) הנטוב והמומק ביטמן שם. (ט) המבנה והטסומר ביטמן שיג שיד שוו. (ט) (ט) הפלחה והטבעער ביטמן רינה וביטמן של. (ט) הפלחה בפטשטיין שכ זעוד בקעה קומנות. (ט) המזיאי מרשות לרשות יבואר אם זרעה לשם מיטמן זעה. ויתר הששה אבות מילאנים מעת פה בסוף סיטין זה: סליק.

משנה ברורה

בפקחים והוא הדרין בקש ובקבל דבר, הרי זה תולחת עוזה גירין, וממשיכשה שני בפים חיב, ופנש רשי' דהנך לאו גירין מפש, אלא שמשרש ומרפי חות אחד בשתי מלמsha וואהד מלמעלה⁽⁸⁾ ומעמיד שמי בון תקנו. (2) דבר קאונגין, זה מפאן זהה מכאן, ואחד שוכט שוכט על החוטין ומתקן אומס אוחזין בצד זה עד שפעשה בלה שטי או ערב, ומתייתם החוטין ההשתה בענבר, נקנא אונגו⁽⁹⁾. (ה) הפסק חיב, ומיושוכט על החוטין עד שייתפרק וימקם, הרי זה תולחת מסה, ומקודקד את החוטין ומפריד בעת האירה, הרי זה תולחת אונגו⁽¹⁰⁾. (ו) אמד קאונג בבקבגד�⁽¹¹⁾ או בקגנים, או שעושן חלונות מתקיכת עצ' כמו שעושין לפסק עליו, או בשערות או בכל דרביזי, חיב. ומקולע נימין ונישרות וכל דבר, הרי זה תולחת אונגו ויחיב⁽¹²⁾. ונני מל בבלוש, ואכל הקולע שערות ראש במחר ארינו אונגו, דאיו דבר אירעה במקחר בראש, וגם אין סופה להתקים⁽¹³⁾, אבל עיל-בל-פנים אedor יש בנה לקלע או להטייר קליעתו, וקדועל בסיין טג עיר כו, עין שם ממשנה ברוועה⁽¹⁴⁾. (ז) הפוצע שגי החוטין⁽¹⁵⁾: לרמב"ם, שמוציא הנטה מון קערב או להפהק, ולאכ"ה, שסתוך שי' החוטין אמר האירה מה מספקת, חיב. ואריכין רופאי ישראל ליהה, קשרארכין חוטין פנדין [שווין גנטיט'] למן על הפחה ולוחטין מתנית בקד פשון ומפרידין בחוטין, והוא מלאכה דאוניגאי⁽¹⁶⁾ וכל זה מלקט מקרמם"ס והקראיards והקארו תורה משה:

ותולודויהן נוגם השבוחין שגדרו חוויל לחיות קייג וגדרא לסתורה ספנוקרים בפלקונ-עריך [קידר מללאכת הצעאה, שיבאר אם ויזה השם בסימן הקא], ולא נשאר לנו פ' אם להעתק פה (פי אם) עוד איזה אבות קלאכוט של אן גנברג פה בשלקון-עריך, דהיינו המנצח, והטהה, והפסה, והעושה שפי בערין, והאוורג שני חוטין והפהצע שני חוטין, וכןארם אחת לאחת: (א) כסוכן צמך או פשפן או שאר דבריהם, כמו שטוקין פשפון והאפר או כמו שנפוצץ האפר לששות קלברין, והמנצץ הגידין, ורקנו שחווט במקל על הידין עד שעוזה האות בחוטין ולטאות אונקן, כמו שטוסטרין עושין, כל זה קריי גנטז'ן¹. וחייב, אבל המנצח גבעולי פשפון וקנפנס חיב מושם דש, שהרי מוציא האפר והקנפנס מן הגביעולין שם², ועיין בח"א³. (ב) הטענה ארוך ארבעה טבחים⁴ מכל דבר הנטענה, כייב, אשר הטענה את האפר או פשפון או נזחא או שערות או יידין וכן כל כייצא בזא⁵, ולאו דזא באבלן כמו שקורין שפִּינְקָלִין⁶, אלא אפלוא אם טעה בזדים⁷, ונשכח קערך לטוחת כמו טוין העשים בזדים על שפִּינְקָלִין, ומקרה כלל הוא ביריך טו". והולמת חתניין ושור אומם [שקורין אייניג'ירטי]⁸, גס-בן חיב כשים טה, וכן קערעה הולמת בלבניין, רקנו מה שקורין [קא-עלוליש'ן⁹ או פילשצ'ן¹⁰], הרי זה וולדה טעה¹¹ וחייב. (ג) הקערעה שפי בטניינ-ערין, חיב [יעין בתרומות-וילט-טוב פרק ז דשכתי ורבנק יג דיבור ספטיחיל בגינין ובפתחארת-יענאל שאריכו בזונה]. העושה נפה או כברה או סל או סבכה, או שאר מגהה

תרגם: 1 צורת טריה על-ידי גלגל. 2 כישור (פלך). 3 מגבעות.

הַלְכּוֹת שֶׁבֶת סִימָן שְׁדָם

ב'יאורים ומוספיים

אות ג') שהגדת מלאת מנוף הוא כדי שהייתה הדבר ראוי לטליה, ודבר שעומד לטוויה לא צריך שיבוכן כדי לטויה, אבל דבר שאנו עומדים לטוויה צריך שיכון שהייתה ראוי לטוויה, ולכן המנוף את הגדים שאינם עומדים לטוויה, חייב רק כמנופים כדי לטווות מהם חוטים, ולפי זה גם בפספוס השער שאין מפרידם כדי לטווות את השער אינו נוחש למלאה בלב.

ולחיק עלי ללב כדי שייהיו ראויים לעשות מהם סלים קענים וככדו, כתוב בשו"ת שבת הלווי (ח"א סי' צח אות ג) שחייב משום מגבע.

(3) שכתב (ח' ב' כל ב'), שהמנפץ גבעולי פשתן ונקבות חיו
שתיים, אחד מושם דש ואחד מושם מנפץ. מאידך, המנחות חינוך
(מושך השבת מלacakt דש אות א, וממלاكت מנפץ אות א) כתוב
שברבורי (שבת עג, ב ד"ה והמנט) ממשע שהמנפץ פשתן
מהוגבעולין חייב רק מושם דש ולא מושם מנפץ, ובשות' שבת
הלווי (ח' א"ס' צח אות ב') כתוב, שאף בדברי רש"י אפשר לבאר
בדעת החוי אדם, וכוננת רש"י שפעולות הדש והמנפץ שוות, אלא
שהזה בגידולי קרקע זה בעمرا, ולכן בצמר שאינו גידולי קרקע אי
אפשר לחיבו מושם דש כיון שאין דישת אלא בגידולי קרקע,
אבל בגידולי קרקע אפשר לחיבו שתיים, מושם תולדת דש
ומושם מנפץ.

הספרן צמר או פשפן או שאר דברים וכובו, כל זה קריי מנפץ²
ברוי, ומיין בה"א³

1) ומה שהוציא הרמב"ם (**פ"ט מהל'**, שבת הי"ב) 'המנפץ וכו' את
השני' שימוש שאפ' בשחצמר כבר צבע חיב, ביאר בשו"ת שבת
הלווי (ח"א סי' זח אות א) שכיוון שלפני סדר המלאכה קדום מנפץ
את העצמר ואחר כך צבעו, והינו אומרים שכיוון שהוא שיינה
מהסדר וקדום צבע ואחר כך ניפץ לא יהיה חיב. אך משמעו ל'
שגםvr נקרה שעשה את המלאכה בדרכו וחיב, וסיים שצ"ע
רובה

ובספריו מונה יהראל (פ"ח מלאתה מנפץ) הוסיף שם ספר זכרו
תורת משה, שהמנפץ היינו ששורק 'במסך' צמר או פשתים וכו',
ומושמע שחויר בזאת בשמותם של כל ר' ברל.

2) וודק שסמנפץ את הצمر לאחר שגוזו, אבל כשחצצמר עדרין מהוחר, כתב לעיל (ס"י שם ס"ק ה ובשעה"צ שם ס"ק יב) שפטור, כיון שאין דרך טויה וניפוי כשהוא מהוחר לבעל חיז, וכמו שכותב הרמרא"ת (ט"ז מ"ה), שרכת ה"ג.

ולפספס את שערות הראש דהינו להפרידם זה מזה, שכותב השׁוּעַ לעיל (ס"י שג סכ"ז) שמותר להפרידם בשבת ולא נאסר מעד מנפץ, אף שברש"י (שבת ג, ב ד"ה ומפספס) ביאר שהמפספס הינו מנפץ שעיר, כתוב בשוו"ת אבני נור (או"ח ס"י קע

מילואים

הלכות שפט סימן שמג

המשך מעמוד קודם

תוס' ס"ק יט) בשם שו"ת שם אורייה (ابן העור סוף סי' צה), שמורתו להאכילו לפחותן.

(2) וכן שלhalbיאו בשבת קטן למקום שנאבר שם מפתח כדי שימצא אותו וביאנו דרך רשות לרביבה, כתוב הרמ"א ל�מן (סי' שב' ס"ז) שה"ב פלי"ו הע' סב). והווטר (בח"ג שם), שיש לומר עוד טעם להיתר, שכן שהחינוך מכניס את הדר לתוכו פיו ומיד הוא אוכל, ראה הדבר באילו שלא יצא החבל, הנשחת לאויר העולם כלל, ואינו נקרא טוחת.

את המפתחות יביא אוטם בדרך של איסור, מותר להביאו לשם. ולתת לפחותן בשבת עוגה שכותב עליה אותיות, כתוב לעיל (סי' שם ס"ק ד) שמורתו, וכך שאסור לו לשבור עוגה שכותב עליה אותיות מסוימות מוחוק. ובמהצה"ש (על המוג"א שם ס"ק ה) הקשה, שלפי דין זה שאסור להת מאכל איסור לפניו קטן אפילו לשחק בו שמא יאלכלנו, ומה מותר להת לו עוגה זו, והוגרבן קרלץ (חו"ט שני שם עמי' רצד) ביאר, שיש לומר שבאפשרות עוגה בשבת שיש עליה אותיות כיוון שיש צדדים להקל אפילה בגודל, בקטן ונדי יש להקל.

ולהנראה אוכל לפחותן לפני הקטן מוחוץ לսוכנה והוא יאלכל מעצמו, כתוב מהמהצה"ש (סי' תרומ' ס"ק ג) ובשבוע"צ שם (ס"ק ח) שמורתו לאחרים להניא לפניו אוכל, וביאר מהמהצה"ש שהוא לא נקרא שנוחן לו איסור בידים, כיון שיכול להזיכנס לאוכלתו בתוך הסוכה. אבל אביה, כתוב בששבוע"צ שם, שמחתמת מצות חינוך צריך למונע שלא לאוכל חוץ לוסוכה.

ודבר שאסור לאוכלו מושום חומרא, כתוב בארכות חיים (ספינקא, סי' בשות' מורה"ם שיק (ויז' סי' שלח) כתוב, שגם חזי שיעור אסור להאכיל לפחותן בידים.

ומאכל שהחינוך יכול לקחת בעצמו ולאוכל, כתוב התזה לה' (ס' ק' ו) שאפשר שמורתה לסת להאלול גם בידים, ובשות' אהיער (שם אות ז) כתוב, שגם באפין זה אסור לסת לפחותן.

ודבר שאסור לאוכלו מושום חומרא, כתוב בארכות חיים (ספינקא, סי' בשות' מורה"ם שיק (ויז' סי' שלח) כתוב, שגם חזי שיעור אסור להאכיל לפחותן בידים.

הלכות שפט סימן שמג שדרם

המשך מעמוד 388

השני שהוא חלש מההענין של היהם הראשון, אין להתר לו לאוכל פחות מחייב, כיון שהחזי שיעור אסור מההורה, ורק אם נמצא במצב של סכנת מוות לו לאוכל.

ולענין תשעה באב, אם היה במדבר והתענה מספק, ובערב בא לעיר ונדרע לו שההענין בה' באב, כתוב בשות' בצל החכמה (ח"א סי' לא ס"ק ז) שעלו להענין יום נסוף שהוא יום תשעה באב, אבל שכן שאי אפשר להשיבו לעשויות בן גלל הסכנה, הרי הוא כחולה, ויאכל כל פעם פחות מחייב.

(2) ואפילה אם יצטרך לשוזרות במדבר זמן ממושך, כתוב בספר פתח הדביר (ס' ק' ט) שאין להתר לו עשיית מלאכה כדי להשתכר, מפני שיכול להתקיים לו ידי אכילת לחם בלבד אף זמן ממושך.

[בב"ל ד"ה החולן במדבר]

אריך לבקבוק מפק בקערה עד שquiet שצואו הרים-טוביים³.

(3) וכן לעניין יום כיפור, אם נמצא במדבר ומספק על אחד משני ימים באיה מהם חל יום כיפור, הורה הגרשוי אויערבך (שולחן שלמה ס"ק א) שודאי מעד הדין חייב הוא להעתנות בשני הימים, ואפילה ביום

הלכות שפט סימן שדרם

המשך מעמוד 390

שיעור גוז, כתוב לעיל (סי' שם ס"ק ה) שלדעת הרמב"ם שיעורו קרוב לארבע טפחים, ולדעתי רשי' מחייב מזה, ובתוספותה (שבת פ"ט מ"ב) מבואר, שגוז ותויה שיעורו זהה.

(5) וכן, להכין ביום טוב פtileות להודלה מעמר גפן וכדר, כתוב בששבוע"צ ל�מן (סי' תקיד' ס"ק נ) שאסור מושום טוהה, והוסיף שהמאירי שכחוב שחייב מושום עשיית כל, כוונתו שכן שמשם טוהה חייב וכאי כשותה ברוחב הסיט נושאינו, ראה הע' הקדרותן, אבל מטעם עשיית כל חייב אפילו בכל שהוא, ולן בשותה ברוחב הסיט חייב גם מושום טוהה וגם מושום עשיית כל.

ולעשות חותמים מבעץ כדי לשורר מזה אוכלים ומכו שרגילים לעשות

[משנ'ב אות ב]

הטוהה אונך אוובעה טפחים⁴ וכו', וכן כל פיזא בקה⁵ וכו', אלא אפלוא אם טוה בקדים⁶ וכו', קרי זה תולדה טוה⁷.

(4) הטוהה פחות משיעור זה, כתוב בבייה"ל ל�מן (סי' תקיד' ס"ט ד"ה אין שאיינו חייב, אבל אסור מן התורה, וכן שאמר מלאכות שבת שחזי שיעורו ברוחן מההורה.

אכן במסנה (שבת קה, ב) כתוב, שהמלבן המנפץ והטוהה שיעורם כמלוא רוחב הסיט כפול, והרמב"ם (פ"ט מהל' שבת הלכה יב יד טו) כתוב שישיעורו אורך ארבע טפחים, ולכן גם לעניין מלבן כתוב לעיל (סי' שב ס' ק' לט) שמלבן חוט שאורכו ארבע טפחים חייב, אמן לעניין

הַלְבָזֶת שְׁבַת סִימֵן שְׁדָם

המשר מעמוד קודם

שאינו חייב אלא אם אורג שני חותמים. מ"מ גם בשאורג חוט אחר יש אישור מהתוורה.

[משנ"ב אות ה]

הַרְבֵּי זֶה תּוֹלְדָת מִסְךָ וּכְוֹ, הַרְבֵּי זֶה תּוֹלְדָת אָוּרְגָּו¹⁰).
 (10) ואך שמלואכת ש'שובט' ומודרך' היו במשכן, ובמואור בגמי' (שבט צו, ב) שמלואכותיו שהיו במסכן נקראיים אבות, כבר ביארו הרשב"א והחטב"א (שם), ששובט' ומודרך' כיוון שהן אמות מלואכות של אורג ומיסך, לא נתנים להן שם של מלואכות נפרדות אלא נקראיות ורק תולירות.

[משנ"ב אות י]

אחד קָאָוְגָּבְּגָדְּרָוְגְּ וּכְוֹ, אוֹ בְּכָל דְּבָרְגְּ וּכְוֹ, הַרְבֵּי זֶה תּוֹלְדָת אָוְרְגָּוְגְּ וְחַיְבָּגְּ וּכְוֹ, וְגַם אֵין סֻפָּה לְהַתְקִים¹⁴ וּכְוֹ, עַזְן שֶׁם בְּמִשְׁנָה בְּרוּרְגָּה¹⁵.

(11) ואירגת רקמה בשכבה, כתוב בספר מנוחה נבונה (פ"ג מלואכת ארינה) שחייב משום אורג, וכן כתוב הגרא"ח קנייבסקי (תורת המלאכות ח"ז אורג ס"ק ז). ומماידך דעת הגר"ן קROLICH (תורת המלאכות שם) שאינו חייב משום אורג אלא רק משום תופר, משום שבפרקתו לא יציר בד חדש אלא רק מכוון חוט בלבד שכבר גנום מלואכתו.

ואם אורג חוט של צמר בגדי פשתן, הסתפק האפיקי ים (ח"ב סי' ד ענף ז) אם חייב משום אורג, כיון שצעריך לעקור את השעטנו שבגגו.

(12) ולקלוע חותות ביום טוב, דעת הגר"ן קROLICH (תורת המלאכות שם ס"ק ט) שmonthor, כיון שאין מלואה וזוייכת באוכלים. ולעל בעותה בhabano דעתו שגם אין טויה באוכלים.

(13) ואיפלו לקלוע רק שתי שעורות או שני חותמים, כתוב בספרו מחנה ישראל (פ"ח מלואכת האורו) שנחשב לקלוע וחוייב.

(14) ושיעור הזמן של 'סופה לתהתקים', כתוב בשעה"ץ לעיל (סי' שאג ס"ק סח) שmonthsuta הרמב"ם (פ"ט מהל' שבת הי"ג) משמע, שאיפלו אם מתקיים רק לשבת עצמה נחשב כמתוקים, אבל מדעת רשי"י משמע שצעריך שיתקיים לתהמיד ולא מספיק רק לשבת. וראה מה שבתבון זה לעיל בביבה"ל סי' שמ סי"ד ד"ה במישkan.

ולקלוע שעורות של פאה נברית, כתוב לעיל (סי' שוג ס"ק פב) שאף אם נאמר שאין הקליעה מהקיימת, אך על כל פנים אסור מדרבנן, וסימן שמי' נראה שאין כדי למחות במקומות שלא יישמש לנו.

(15) שכתב שם (ס"ק פב), שהאיסור לקלוע שעורות הראש הוא מודרבנן, ממשות שדומה לעשיית בנין, ולחתייר את קליעתן, כתוב שם (ס"ק פט) שאיסור שדומה לסתור. ובשעה"ץ שם (ס"ק טו) כתוב, שלדעתי הפטוקים בר' אליעזר (שבת צר, ב) שכוחלה ופסקות חיב, והוא הדין שהקלוע שער חיב.

ולענין סטלול הפטוקות בשבת, ראה מה שבתבונו לעיל (סי' שאג ס"ק פב).

[משנ"ב אות ז]

הַפּוֹצָעַ שְׁגַעַן חֲוֹתְּנָן¹⁶ וּכְוֹ, וְלֹקְחֵנִין תְּחִיכָת בְּגַד פְּשָׂתָן וּמְפַרְדִּין חֲוֹתְּנָן, וְקַיִן קָלָאָה רְאוּרִיקָמָא¹⁷.

(16) ולסתור קליעת פאה נברית, כתוב בשעה"ץ לעיל (סי' שאג ס"ק עא) שאסותו, כיון שדומה לтолדה פוצע.

(17) ותליתת החיטה מגוש צמר וגפן, כתוב בספר מנוחה נבונה (פ"ג מלואכת פצעית) שאיסור משום מלואכת פרוץ, וגם הגרא"ח קנייבסקי (תורת המלאכות ח"ז אורג ס"ק ג) כתוב שמלואכת אורג ביך שאינו מתחoon שבנט החוט בחזרה לדב, אבל אם מותח את הבד בידיוishi ישויותר ונכנס החוט בחזרה לדב, והוא לאורג חוט שיחיב משום אורג.

אלורג חוט אחד, כתוב בביבה"ל לעיל (סי' שכא סי"ד ד"ה שמاء) שאף

בחלות של שבת, הסתפק בשרת שבט הלוי (ח"א סי' קא אות ז) האם נאסר משום טויה. ומماידך דעת הגר"ן קROLICH (תורת המלאכות ח"ז טויה ס"ק יב) שאין בהו משום טויה, שכן טויה באוכלים.

ואם לך שני חותמים שכבר טו אוותם ושחר אוותם יחד לחוט עבה יותר, כתוב הירושלמי (שבת פ"ז ח"ב): 'יעבר ממורו (ההינו שוחר הבלתיים) חייב משום קשור, ובאייר האור שמה' (שם), שהגנו' שהփותל הבלתיים חייב משום קשור, ובשרה שבט הלוי (שם אוות א) ביאר, שלנו חולקת בהו על הירושלמי, ומונגת הירושלמי שמלאכת טויה שאין סתרה בין הבבל לירושלמי, ומונגת הירושלמי שמלאכת טויה החיל גמוו, אם מעבה אותו על ידי שחר עמו חבל נסוף, זה נקרה לפחות הרמב"ם קשור, וסימן ועדין צ"ע.

(6) ובביבה"ל לקבון (סי' תקידר ס"ט ד"ה אין) לאחר שכותב שמאור בהחי אדם (ח"ב כל בה סי' א) שאיפלו טויה ביד הייב, סימן ועיין בא"ר, ושם בא"ר (ס"ק בט) ביאר את דברי הש"ע שם (ס"ט) שאין גודלין את הפתילה, שהכוונה שאיסור לטויה אותה כמו טויה גפן על ידי כליל, וכותב על זה הפשמי' (אי שם ס"ק יח) שימושם בדברי הא"ר שהאיסור לטויה בדור גפן הוא דקה על ידי כליל, אך נראה שאיסור לטויה גם ביד, וסימן בצע"ז.

הטויה צמר שהזוועה מוחבר לבעל חי, שכותב לעיל (סי' שם ס"ק ה) שפטור ביוין שאין דרכ טויה בкар, כתוב בשעה"ץ שם (ס"ק יב) שמודרבי הרמב"ם (פ"ט מהל' שבת ד"ז) משמע שאף בשטויה על יד כל פטור.

אבל ברא"ש משמע שרואה טויה ביד פטור.

(7) ו אף שלענין כלאים, כתוב במשנה (כלאים פ"ט מ"ט) שלבדים אסורים מפני שהם שווים, דהיינו שהעומר והפשטים סורקים ומהחולקים ביחד, ולא מוחכר במשנה שוג טו את הלבדים, ביאר הנשמטה אנשים (כלל בה אות א) שאית הלבדים גם טו, אלא שלענין כלאים לדעת רשי"י איפלו טויה לא חייב עד שיזיה אורג, ואם כן הטויה לא מוסיפה כלום, ולדעת הרמב"ם חייב בכלאים איפלו בשועו לדב ואיפלו ביל טויה, ואם כן אין הכלול אם הם רק שווים או שוג טו אוותם. ובמנחת חינוך (מוסך השבת מלואכת טויה) כתוב לבאר, שבמקרים שצעריך טויה מגורת הכתוב וכמו לענין כלאים, משעה טויה בלבדים לא נקרה בטוויה, ולכן לענין מלאתה שתם אם המלאכה זומה קצת לא נחשבת בתולדה, וכך אין לענין בלבדים דומה לטויה, כתוב הרמב"ם שנחשב בתולדה של טויה.

[משנ"ב אות ג]

דָּקְנָה לֹא נִירֵן מִפְּשָׁע, אַלְאָ שְׁמַשְׁרָשָׁר וּמְרַכְּבָה חֽוֹת אֶחָד בְּשַׁתִּי מַלְמָמָה וְאֶחָד מַלְמָלָה¹⁸.

(8) ואף שלשון המשנה (שבת עג, א) 'העשה שטי בית נירין', משמע שעשו את הנירדים בעצםם, ולא רק שמנכיס לתוכו הניר את החוט, ביאר התוספות יו"ט (שם ד"ה שבת) שלפירוש זה של רשי"י צריך לומר, שכאלוי כתוב במשנה 'העשה שטי בית נירין'.

[משנ"ב אות ז]

וּמְתַחַל לְהַקְנִיס הַשְׁתִּי בְּעַרְבָּה, נִקְרָא אָוּרְגָּג¹⁹.

(9) ובגד שנשמר ממנו חוט, ואחר כך על ידי לבישת הבגד מתויישר ונכנס קצת מהחותן בחזרה למקוםו, דעת הגר"ן קROLICH (תורת המלאכות ח"ז אורג ס"ק ג) שלא נחשב למלאכת אורג ביך שאינו מתחoon שבנט החוט בחזרה לדב, אבל אם מותח את הבד בידיוishi ישויותר ונכנס החוט בחזרה לדב, והוא לאורג חוט שיחיב משום אורג.

אלורג חוט אחד, כתוב בביבה"ל לעיל (סי' שכא סי"ד ד"ה שמاء) שאף